

overladt i almindeligt Lejemaal til en anden. Ogsaa en saadan Besidders Forhold til Trøen kan imidlertid paa Grund af særlige Omstændigheder, f. Eks. naar Indlægningen er fket et Slægtled eller to tilbage, og Trøen i sin Tid overladt Trømanden af Slægtstabs hensyn eller lignende, være af den Bestaffenhed, at den bør stilles i Klasse med det i Hovedbestemmelsen omhandlede Tilfælde, og han formenes da at burde have Afgang til at erhverve Trøen til Ejendom. Og ogsaa uden at saadanne særlige Omstændigheder foreligge; formenes Overdragelse til Selveje efter Lovforslagets Bestemmelser af Trøer, til hvilke Lejeren hverken personlig eller ved Succession staar i noget Opdyrkerforhold, at kunne tillades, naar baade Fæsteren dertil giver sit Minde, og Godsbestyrrelsen paa Fæstegodsrets Begne stonner, at Trøen uden Skade for Fæstets Drift vil kunne frastilles samme. I Overensstemmelse hermed er Paragrafens andet Stykke affattet:

Paragrafen i dens Helhed er saavel i Form som i Indhold noget forskellig fra det af Lagtinget vedtagne, men formenes i Virkeligheden bedre end dette at ramme det, som selve Tinget, saaledes som det fremgaar af dets Indstilling, har tilstøttet.

Til § 2.

Købsummen for de enkelte Trøer formenes under Hensyn til det som oftest meget betydelige Arbejde, der har været forbundet med Opdyrkningen, at burde sættes lavt. Ved den nærmere Bestemmelse af den møde i øvrigt her de samme Vanskeligheder, som i sin Tid ved Salget af Husegaardstrøerne. Det vilde saaledes navnlig ikke lade sig gøre at bestemme den efter en Burdering af Trøerne i deres nuværende Tilstand med Fradrag af Weberlag for Arbejdet og Bekostningen ved Opdyrkningen, da dette efter saa lang Tid i de hjældneste Tilfælde vilde kunne udfindes, ligesom ogsaa denne Fremgangsmaade vilde være forbunden med uforholdsmæssige Omkost og Omkostninger. At bestemme Købsummen til en vis Sum pr. Rosoder vilde ogsaa mødes af denne sidste Indvending, idet de ikke skyldatte Trøer da maatte ansættes til Rosoder, og saa vel en saadan Ansættelse som en Bestemmelse af Købsummen i Forhold til en Normalleje, der søgtes udfunden, vilde lide af den Mangel, at der intet Hensyn kunde tages til særlige med Hensyn til den enkelte Trø tilstedeværende Omstændigheder som f. Eks. Jordbundens større eller mindre Godhed og den

deraf flydende Forskel med Hensyn til den stedfundne Opdyrknings Vanskelighed og Kostbarhed. Det vil derimod være rigtigst her som Hovedregel at følge den ved Salget af Husegaardstrøerne efter Loven af 1863 anvendte Regel, at fastsætte Købsummen til det 25-dobbelte af den Leje, som Besidderen faktisk giver paa Afhændelsestiden. Denne Bestemmelse formenes at frembyde adskillige Fordele. Lejens Størrelse vil let kunne konstateres, og det Hensyn til Trøernes forskellige Bestaffenhed, der kan have været bestemmende for Lejens Størrelse, vil gennem denne Regel faa en lige saa berettiget Indflydelse paa Købsummens Størrelse. Ved denne Fremgangsmaade vil man dernæst undgaa ikke alene enhver Afhængighed af forudgaaet Matriculering, men overhovedet alle Burderingsvanskeligheder og Omkostninger, hvortil ogsaa kommer, at Renten af den saaledes beregnede Salgssum altid vil dække det Krav, som den paagældende Fæster og eventuelle Enke for deres Livstid ville have paa Trølejen. Ved at bestemme Købsummen paa denne Maade, vil man endelig som Regel ikke risikere nogen Ubillighed over for Køberen, da Lejen, som oven for bemærket, plejer at være overordentlig lav. Da det imidlertid under Behandlingen paa Lagtinget er oplyst, at den dog paa enkelte Steder, hvor Trangen til Jord har været stor, efterhaanden som Trøen har givet mere Udbytte, er bleven forhøjet, saa at den endog i visse Tilfælde er steget betydeligt over 4 Kr. pr. Rosoder, har Lagtinget ment, at der burde sættes et Maksimum for Købsummens Størrelse, for at disse Omstændigheder ikke skulle faa en alt for stor Indflydelse. Det har i saa Henseende foreslaaet 100 Kr. pr. Rosoder, hvad man ikke har fundet Betænkelse ved at tiltræde. Da der dernæst, efter hvad der er oplyst, gives Tilfælde, hvor der paa Grund af Slægtstabs mellem Fæster og Trøbesidder eller lignende Forhold, ikke svares nogen Leje af den paagældende Trø, vil det i saadanne Tilfælde være nødvendigt at fravige den ovennævnte Hovedregel, og man har da ment at Lagtinget ment at burde sætte Prisen for disse Trøer til 50 Kr. pr. Rosoder, hvad der maa antages at være den sædvanlige Betaling, ligesom ogsaa denne Bestemmelse af Købsummen for et uopdyrket Stykke hidtil er fulgt i Praksis, jfr. neden for.

Det vil saaledes i enkelte Tilfælde være nødvendigt at søge bestemt, hvor mange Rosoder der er i en Trø, og for saadanne Tilfælde, i hvilke de fornødne Oplysninger ikke ere givne ved den i Henhold til Loven om